

La Garganta

Rupit i Pruit

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: Camí de Falgars d'en Bas a la Devesa - Pruit
Emplaçament
Alçada: A la coma de la Garganta, entre les masies del Coll i la Serra
950 m.s.n.m

Coordenades:

Latitud: 42.0713
Longitud: 2.46423
UTM Est (X): 455678
UTM Nord (Y): 4657831

Classificació

Número de fitxa 08901 - 35
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern Contemporani Popular
Segle XVIII-XIX
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Tipus de protecció: BCIL
Observacions protecció: Catàleg de béns a protegir de Rupit i Pruit.
També està regulat com a Àrea d'Expectativa Arqueològica pel mateix catàleg.
Data aprovació: dv., 23/05/2014 - 12:00
Número inventari IPA 23393
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: Ref. Cad.: 001605100DG55H
Autoria de la fitxa Adriana Geladó Prat

Descripció

Masia aïllada de planta rectangular, formada per dos cossos adossats. El volum principal presenta la coberta de teula àrab de dues vessants, amb el carener perpendicular a la façana principal i un ràfec de llates i mènsules de fusta disposat a tot el perímetre de la construcció. Consta de planta baixa, pis i golfes, amb la façana principal orientada al sud-est. Majoritàriament, les obertures són rectangulars, amb els brancals bastits amb carreus de pedra i les llindes planes. Diverses finestres tenen els ampits motllurats. Cal exceptuar el portal d'accés principal, d'arc de mig punt adovellat amb els brancals batits amb carreus, i la finestra central de les golfes, d'arc deprimat còncau adovellat i el mateix tipus d'emmarcament. La finestra central del pis té la llinda gravada amb la següent inscripció "AVE MARIA SIN PECADO CONSEBIDA 1702", el monograma de Jesucrist "IHS" i una creu encerclada damunt del Calvari. La façana de llevant presenta algunes espitlleres emmarcades amb pedra. L'altre volum s'adossa a la façana de tramuntana. És rectangular, amb teulada de tres vessants i distribuït en tres nivells. El portal és d'arc rebaixat a la planta baixa i rectangular al primer pis, on hi ha també algunes espitlleres. La construcció està bastida amb pedra sense treballar de diverses mides, lligada amb abundant morter de calç i disposada de forma regular.

L'antiga masoveria està situada a l'extrem de migdia de la masia. És de planta rectangular, amb la coberta de teula àrab de dues vessants, el carener paral·lel a la façana principal i un ràfec de llates i mènsules de fusta. Consta de planta baixa i pis, amb la façana principal orientada a llevant. Totes les obertures són rectangulars, amb els brancals bastits amb carreus de pedra i les llindes planes. Destaca el portal d'accés principal, amb la llinda gravada amb la següent inscripció: "JUAM MASMITJA GARGANTA MEA FET LO ANY 1858". La façana de migdia compta amb un portal al pis al que s'accedeix mitjançant una escala de peu. Adossat a la façana de ponent hi ha un cobert amb teulada d'un sol vessant. La construcció està bastida amb pedra sense treballar de diverses mides, disposada de forma regular.

A l'extrem sud-est de la masia hi ha l'antiga cambreria de planta rectangular, amb teulada de dues vessants reformada i el carener perpendicular a la façana principal. Presenta grans obertures rectangulars a la zona del paller. A la banda de llevant hi ha un petit portal rectangular amb una finestra i un petit cobert amb obertures a la banda de migdia. La construcció està bastida amb pedra sense treballar, amb pedra desbastada de majors dimensions a les cantonades. S'hi han fet algunes reformes i compta amb afegitons de ciment.

Observacions:

L'edifici està inclòs dins dels límits de l'Espai Natural Protegit del Collsacabra.

Història

La primera referència documental relacionada amb aquesta masia es troba en el fogatge de l'any 1497, on apareix mencionada com "La Garganta" i ubicat dins de la parròquia de "Prohit". Posteriorment, en el fogatge de l'any 1553, apareix mencionat en "Pere Garganta", també dins de la parròquia de "Sant Andreu de Pruyt". Durant el segle XVIII, la masia funcionava com un dels hostals que donaven servei al camí ral de Vic a Olot i a la xarxa de camins que hi havia al seu entorn.

Bibliografia

CROSAS, Carles; SOLÀ, Joan; DOMINGO, Gemma (2014). *Catàleg de béns a protegir. Text refós*. Pla d'Ordenació Urbanística Municipal de Rupit i Pruit. Consultat 12 novembre 2020, des de <https://dtes.gencat.cat/rpucportal/> Núm identificació R04.

CROSAS, Carles; SOLÀ, Joan (2014). *Catàleg de masies i cases rurals. Text refós*. Pla d'Ordenació Urbanística Municipal de Rupit i Pruit. Consultat 12 novembre 2020, des de <https://dtes.gencat.cat/rpucportal/> Núm. identificació M05.

FONT I GAROLERA, Jaume (2014). “La xarxa de camins i les comunicacions a Osona al segle XVIII i la vertebració territorial de la comarca”. *Ausa*, XXVI, núm. 174, p. 956.

IGLÉSIES, Josep (1979). *El fogatge de 1553. Estudi i transcripció*. Barcelona: Fundació Salvador Vives Casajuana, p. 455.

IGLÉSIES, Josep (1991). *El fogatge de 1497. Estudi i transcripció*. Col. Publicacions de la Fundació Salvador Vives Casajuana, 111-112. Barcelona: Fundació Salvador Vives Casajuana, p. 262.

PARÉS I GANYET, Quirze (1985). *La despoblació rural i les masies del Collsacabra*. Barcelona: Fundació Salvador Vives Casajuana, p. 493.

VINYETA, Ramon (1998). *Rupit. Guia turística*. Rupit: Mª Estrella Dorca i Aragonés, p. 114-115.

Enllaços d'interès:

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/>

